

Molde 23.6.26

Høringsuttalelse – NVE sak 8809 – Fetegga Pumpe i Tafjord

Fra Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Romsdal (NJFF Møre og Romsdal)

NJFF Møre og Romsdal viser til høring i NVE sak 8809 – Fetegga pumpe i Tafjord. Som landets største interesseorganisasjon for jegere og fiskere arbeider vi for en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning av høstbare viltressurser, der hensynet til naturmangfold og artenes leveområder står sentralt.

Vi vil særlig fremheve hensynet til villrein i Reinheimen–Breheimen, og støtter i hovedsak vurderingene fra Villreinnemnda for Reinheimen–Breheimen, Skjåk kommune og andre faginstanser når det gjelder behovet for å skjerme villreinens leveområder.

Villreinens sårbarhet og nasjonale ansvar

Villrein er en ansvars art for Norge og er dokumentert særlig sårbar for naturinngrep og menneskelig forstyrrelser. Tekniske inngrep som kraftutbygging, anleggsveier og økt ferdsel kan føre til:

- oppsplitting (fragmentering) av leveområder
- fortrengning fra viktige beiteområder
- blokkering av trekkveier
- økt energibruk og redusert kondisjon

Dette gjelder både i anleggs- og driftsfasen, og kan på sikt påvirke bestandsutviklingen negativt. Reinheimen–Breheimen er et av Norges største villreinområder og er klassifisert med middels kvalitet, hvor menneskelig påvirkning er en sentral belastningsfaktor.

Kalvingsområder og viktige funksjonsområder

NJFF Møre og Romsdal vil understreke betydningen av å ivareta villreinens funksjonsområder, slik villreinnemnda også vektlegger i sine uttalelser. Dette gjelder spesielt:

Kalvingsområder

Kalvingsperioden (vår/forsommer) er den mest sårbare fasen i villreinens livssyklus. I denne perioden:

- er simlene særlig følsomme for forstyrrelser
- kan menneskelig aktivitet føre til at simler forlater kalvingsområder
- kan fluktnespons føre til redusert kalveoverlevelse

Selv relativt små forstyrrelser kan få store konsekvenser dersom de skjer i eller nær kalvingsområdene. Dette er bakgrunnen for at disse områdene anses som kritisk viktige å skjerme.

Vinter- og vårbeiter

Villreinnemnda og lokale myndigheter har også pekt på at vinter- og vårbeiter ofte er den mest begrensende faktoren for bestanden grunnet:

- lite tilgjengelig næring
- høyt energibehov
- stor sårbarhet for forstyrrelser

Forstyrrelser i denne perioden kan føre til økt energiforbruk og redusert overlevelse.

Trekkveier og sammenhengende arealer

Villreinens viktigste strategi for å håndtere forstyrrelser er å forflytte seg. Dette forutsetter tilgang til:

- intakte trekk korridorer
- store, sammenhengende leveområder

Inngrep som virker små isolert sett kan bryte opp slike sammenhenger og føre til at arealer blir funksjonelt utilgjengelige. Villreinnemnda har i flere sammenhenger understreket at det er summen av inngrep og forstyrrelser som gir størst negativ effekt, ikke nødvendigvis det enkelte tiltak alene.

Samlet belastning og føre-var-prinsippet

NJFF M og R legger stor vekt på vurdering av samlet belastning. Erfaring viser at gradvis nedbygging og økt ferdsel samlet sett fører til:

- tap av leveområder
- økt fragmentering
- redusert bæreevne i villreinområdene

I tilfeller der kunnskapsgrunnlaget er usikkert, skal føre-var-prinsippet legges til grunn. Dette er særlig viktig i villreinsaker, der konsekvensene ofte er irreversible.

Konsekvenser for jakt og bærekraftig bruk

Villreinen er en viktig del av norsk natur- og kulturarv, og en sentral art for jakt og høsting i fjellområdene.

NJFF M og R vil fremheve at:

- en svekket villreinbestand vil redusere grunnlaget for jakt og forvaltning av arten
- fragmenterte områder gir dårligere forvaltningsmuligheter
- villrein er en nøkkelart som reflekterer tilstanden i fjelløkosystemene

Å ivareta villreinens leveområder er derfor også en forutsetning for videre bærekraftig bruk av våre utmarksressurser.

Behov for kunnskapsgrunnlag og utredninger

NJFF M og R mener det er avgjørende at det foreligger et tilstrekkelig og oppdatert kunnskapsgrunnlag før det fattes vedtak i saken. Det må særlig dokumenteres:

- hvordan tiltaket påvirker kalvings områder
- konsekvenser for trekkveier og sesongtrekk
- samlet belastning i området

Manglende kunnskap må føre til en restriktiv praksis.

NJFF Møre og Romsdal sin vurdering

På bakgrunn av dette mener NJFF Møre og Romsdal at:

1. Hensynet til villrein må tillegges avgjørende vekt
2. Kalvings områder og andre funksjonsområder må skjermes mot inngrep og forstyrrelse
3. Trekkveier og sammenhengende leveområder må opprettholdes
4. Samlet belastning må vurderes helhetlig
5. Føre-var-prinsippet må legges til grunn

8. Konklusjon

NJFF Møre og Romsdal fraråder at det gis konsesjon til tiltaket slik det foreligger, da det innebærer økt belastning på villreinens leveområder. Villreinens framtid er avhengig av at sentrale funksjonsområder, særlig kalvings områder, vinterbeiter og trekkveier holdes fri for nye inngrep. En bit-for-bit-utbygging av slike områder vil samlet sett kunne svekke bestanden på lang sikt, og er etter vår vurdering ikke forenlig med nasjonale mål om å sikre villreinens leveområder, og opprettholde minst middels kvalitet i de nasjonale villreinområdene.

Dersom saken skal vurderes videre, må det som et minimum dokumenteres gjennom et tilstrekkelig og oppdatert kunnskapsgrunnlag at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for villreinens funksjonsområder – særlig kalvings områder, vinterbeiter og trekkveier.

Inntil dette eventuelt kan dokumenteres, må føre-var-prinsippet legges til grunn, og tiltaket avvises.

Vennlig hilsen

Norges Jeger- og Fiskerforbund
Møre og Romsdal

Monica Malmedal

Regionsekretær NJFF Møre og Romsdal